

[Finansministeren.]

derne, hvis man hurtigst muligt efter udbetalingsåret kunne tage en rimelig skat, beregnet med en fast procent af hele det skattepligtige beløb.

En overgang til en proportional beskatning på de områder, jeg her har nævnt, skulle vel kunne samle almindelig tilslutning. Der er jo her ikke tale om at inddrage nye områder under beskatning, men kun om en forenkling af en allerede eksisterende beskatning. Jeg vil endog tro, at det skulle være muligt at tilvejebringe enighed om at drage enkelte andre indtægtsarter ind under en sådan proportional beskatning, f. eks. engangsudbetalinger fra arbejdsgivere til funktionærer i forbindelse med fratrædelse af stilling m. v. Efter gældende ret beskattes sådanne udbetalinger som hovedregel fuldt ud i det år, hvor udbetalingen sker, idet denne betragtes som en slags tillæg til den løn, som den pågældende har modtaget i de år, han har været ansat i virksomheden. Det kan imidlertid også forekomme, at udbetalingen helt går fri for beskatning, nemlig hvis den kan betragtes som det, man kalder „vederlag for tab af stilling“. Det er i praksis ofte meget svært at afgøre, om en udbetaling er af den ene eller af den anden art, og det forekommer i øvrigt ganske urimeligt, at sådanne fratrædelsesgodtgørelser skal underkastes så forskellig skattemæssig behandling på grundlag af rent formelle kriterier.

Også den forrige regering har erkendt, at en proportional beskatning må indgå i vort skattesystem. I min forgængers skattemodifikationsforslag kaldtes den „særlig indkomstskat“, og den skulle bl. a. pålignes de før omtalte indtægter og erhvervelser ved afhændelse af goodwill og tidsbegrænsede rettigheder samt udbetaling af tilbagekøbsværdi af rente- og pensionsforsikringer o. lign. Den særlige indkomstskat skulle efter dette forslag også pålignes erstatning for tab af stilling og lignende engangsudbetalinger.

Jeg skal herefter omtale en anden gruppe af fortjenester og erhvervelser, som efter det foreliggende forslag til statsskattelov skal beskattes som kapitalvinding. Det drejer sig navnlig om fortjeneste ved salg af fast ejendom, skibe og værdipapirer samt om visse fortjenester ved salg af maskiner og

andet driftsinventar samt besætninger. Den skattemæssige behandling af disse fortjenester har altid været omstridt. Det skyldes vel ikke alene, at det for den enkelte skatteyder kan dreje sig om meget betydelige beløb, men også, at de her nævnte fortjenesters oprindelse ofte er af blandet karakter. Det kan således i det enkelte tilfælde ofte diskuteres, om en del af beløbet er indkomst, medens resten må betragtes som formuestigning, og om en sådan formuestigning bør indkomstbeskattes.

Ofte vil det — ligesom ved salg af goodwill og de øvrige erhvervelser, jeg før omtalte — dreje sig om beløb, der i virkeligheden er indvundet gennem en række år, men som først endeligt kan konstateres og indkasseres ved salg. I nogle tilfælde er der tale om erhvervelser, der nærmest har karakter af indkomst, men som af formelle grunde ikke medtages ved indkomstopgørelsen, f. eks. hvor et pantebrev udstedes til underkurs og indfries til pari. Her vil indfrielsesgevinsten jo i realiteten være renteindtægt for kreditor. I andre tilfælde vil det dreje sig om en værdistigning, der har fundet sted gennem en årrække og derfor indkasseres med et forholdsvis betydeligt beløb i salgsåret. En sådan værdistigning kan være sket i takt med den almindelige stigning i prisniveauet, men der kan desuden være tale om særlig store værdistigninger fremkaldt af, at den almindelige økonomiske udvikling skaber knaphed på aktiver af den pågældende art. Jeg tænker her ikke alene på grundværdistigning som følge af befolkningstilvækst, trafik anlæg m. v., men også på andre knapheds- eller monopolgevinster som følge af ufuldkommen konkurrence eller andre former for manglende tilpasning.

Som skattesystemet nu er indrettet, gælder der særlige regler for beskatningen ved salg af maskiner, skibe, erhvervsbygninger m. v. og af landbrugets besætninger. For maskiner, skibe og erhvervsbygninger hænger disse regler sammen med det allerede berørte spørgsmål om afskrivningernes udformning. Jeg skal i denne forbindelse ikke gå nærmere ind på disse særregler.

Hvor det drejer sig om salg af fast ejendom, der ikke er genstand for afskrivning, og af værdipapirer, skal fortjenesten efter de gældende regler indkomstbeskattes fuldt